

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS

ĮSTATYMAS

2000 m. spalio 12 d. Nr. VIII-2043
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato saugaus eismo automobilių keliais Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus, valstybės institucijų pareigas įgyvendinant saugaus eismo politiką, pagrindines eismo dalyvių, kelių priežiūros institucijų, policijos, muitinės pareigūnų teises ir pareigas, taip pat pagrindinius su transporto priemonių technine būkle, techninės būklės tikrinimu, transporto priemonių registravimu susijusius reikalavimus, siekiant apsaugoti eismo dalyvių bei kitų asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti transporto ir pėsčiųjų eismo sąlygas, taip pat mažinti neigiamą motorinių transporto priemonių poveikį aplinkai.

2. Saugaus eismo reikalavimus keliams, jų projektavimui, tiesimui ir priežiūrai, kelio statiniams, įrenginiams, techninėms eismo reguliavimo priemonėms ir su tuo susijusias kelių savininkų bei kitų institucijų pareigas nustato Kelių įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2192](#), 2004-04-27, Žin., 2004, Nr. 73-2526 (2004-04-30)

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Atitikties įvertinimas** – veikla, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai nustatoma, kiek transporto priemonė atitinka nustatytus reikalavimus.

2. **Eismo įvykis** – įvykis kelyje, viešose arba privačiose teritorijose, kurio metu, dalyvaujant judančiai transporto priemonei, žuvo ar buvo sužeista žmonių, sugadinta ar apgadinta bent viena transporto priemonė, krovinys, kelias, jo statiniai ar bet koks kitas įvykio vietoje buvęs turtas.

3. **Automobilis** – bet kokia motorinė transporto priemonė, skirta važiuoti keliu ir vežti krovinius ir (ar) keleivius arba vilkti kitas transporto priemones. Automobiliams priskiriami ir troleibusiai, tai yra nebėginės elektrinės transporto priemonės, kurioms energija tiekama elektros laidais. Automobiliams nepriskiriami motociklai, traktoriai ir savaeigės mašinos.

4. **Dviratis** – ne mažiau kaip du ratus turinti transporto priemonė su pedalais ir be variklio.

5. **Dviračių takas** – specialiuoju ženklu pažymėta, dviračių ir mopedų eismui skirta kelio dalis arba takas, kuriuose draudžiamas motorinių transporto priemonių eismas.

6. **Eismas** – procesas, atsirandantis judant žmonėms ir kroviniams keliais transporto priemonėmis arba be jų kelių ribose.

7. **Eismo dalyvis** – asmuo, dalyvaujantis kelių eisme (vairuotojas, pėsčiasis, keleivis).

8. **Eismo organizavimas** – judėjimo keliais reguliavimo teisinių bei techninių priemonių ir tvarkomųjų veiksmų kompleksas.

9. **Eismo tvarka** – transporto priemonių, pėsčiųjų, kitų eismo dalyvių judėjimo, sustojimo, stovėjimo tvarka keliuose, numatyta šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose bei kituose teisės aktuose.

10. **Gyvenamoji zona** – kelias ar teritorija, kurių pradžia ir pabaiga pažymėti specialiaisiais ženklais.

11. **Kebli padėtis** – eismo dalyvio būklė, kai dėl įvairių aplinkybių jis patiria ar gali patirti sunkumų, nepatogumų, pavojų savo gyvybei ar sveikatai.

12. **Kelias** – eismui skirta ir naudojama žemės arba statinio paviršiaus juosta per visą jos plotį, įskaitant važiuojamąją dalį, sankryžas, šaligatvius, kelkraščius, pėsčiųjų ir dviračių takus, skiriamąsias juostas.

13. **Kelkraštis** – šalia važiuojamosios dalies (nuo jos krašto iki kelio sankasos briaunos) esantis kelio elementas, dengtas tokia pačia danga kaip važiuojamoji dalis ar kitokia danga arba (ir) atskirtas nuo važiuojamosios dalies jos kraštą žyminčia ženklinimo linija ir kuris nėra šaligatvis, pėsčiųjų (dviračių) takas.

14. **Kelio ženklai** – Kelių eismo taisyklėse nurodyti ženklai, nustatantys eismo tvarką, įspėjantys eismo dalyvius arba suteikiantys jiems informacijos.

15. **Kelio ženklinimas** – žymėjimas linijomis, strėlėmis, užrašais ir kitokiais simboliais vertikaliajoje ar horizontaliojoje plokštumoje.

16. **Mopedas** – dviratė arba triratė transporto priemonė su varikliu, kurios darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm⁽³⁾ ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h.

17. **Motociklas** – dviratė motorinė transporto priemonė (su šonine priekaba arba be jos), kurios vidaus degimo variklio cilindro (cilindrų) darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (ar) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h. Ši sąvoka apima trirates motorines transporto priemones, kurių masė be krovinio ne didesnė kaip 400 kg.

18. **Motorinė transporto priemonė** – variklį turinti transporto priemonė, išskyrus bėgines transporto priemones ir mopedus.

19. **Pėsčiasis** – asmuo, esantis kelyje ne transporto priemonėje, taip pat važiuojantis neįgaliųjų vežimėliu, riedučiais, riedlente, paspirtuku, vedantis dviratį, mopedą, motociklą, traukiantis (stumiantis) rogutes, vaikišką ar kitokį vežimėlį. Pėsčiuoju nelaikomas kelyje dirbantis asmuo (jam kelias yra darbo vieta).

20. **Pėsčiųjų takas** – specialiaisiais ženklais pažymėta, pėstiesiems skirta kelio dalis arba takas.

21. **Pėsčiųjų ir dviračių takas** – mišriam pėsčiųjų ir bevariklio transporto priemonių eismui naudojamas takas arba šaligatvis, pažymėtas atitinkamais kelio ženklais, kuriame motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas.

22. **Priekaba** – transporto priemonė, skirta tempti motorine transporto priemone. Priekabomis taip pat laikomos puspriekabės.

23. **Puspriekabė** – su motorine transporto priemone sukabinta priekaba taip, kad jos dalis remiasi į motorinę transporto priemonę ir didžioji jos masės bei krovinio masės dalis tenka motorinei transporto priemonei.

24. **Reguliuotojas** – asmuo, įgaliotas reguliuoti eismą ir dėvintis uniformą arba (ir) turintis skiriamąjį ženklą (raištį ant rankovės, reguliuotojo lazdele, skritulį su raudonu atšvaitu arba ryškiaspalvę vėliavėlę).

25. **Saugus eismas** – eismo būklė, atspindinti jo dalyvių apsaugą nuo kelių eismo įvykių ir jų pasekmių.

26. **Saugaus eismo užtikrinimas** – veikla, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams ir sušvelninti pasekmes.

27. **Specialiosios transporto priemonės** – operatyvinių tarnybų ir kitos transporto priemonės su specialiais šviesos ir garso signalais arba tik su specialiais šviesos signalais.

28. **Stovėjimas** – iš anksto numatytas transporto priemonės sustabdymas ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams įlipti ar išlipti, transporto priemonei pakrauti ar iškrauti.

29. **Sustojimas** – iš anksto numatytas transporto priemonės sustabdymas ne ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams įlipti ar išlipti arba transporto priemonei pakrauti ar iškrauti.

30. **Šaligatvis** – pėstiesiems skirta kelio dalis, esanti prie važiuojamosios dalies arba atskirta nuo jos.

31-36 dalių redakcija iki 2007 m. sausio 1 d.:

31. **Transporto priemonė** – įrenginys, skirtas žmonėms ir (arba) kroviniams vežti. Ši sąvoka apima taip pat traktorius ir savaeiges mašinas bei mechanizmus.

32. **Transporto priemonių junginys** – sujungtos kelios transporto priemonės, kurios kelių eisme dalyvauja kaip vienetas.

33. **Transporto priemonės valdytojas** – asmuo nuosavybės, patikėjimo, nuomos, panaudos ar kitokiu teisėtu pagrindu valdantis ir naudojantis transporto priemonę. Transporto priemonės valdytoju nelaikomas fizinis asmuo, kuris vairuoja valdytojo transporto priemonę.

34. **Vairuotojas** – asmuo, kuris vairuoja ar moko vairuoti transporto priemonę, varo keliu gyvulius ar paukščius, taip pat raitelis, vadeliotojas.

35. **Važiuojamoji dalis** – kelio dalis, skirta važiuoti transporto priemonėms. Kelias gali turėti keletą viena nuo kitos skiriamosiomis juostomis atskirtų arba skirtingame lygyje esančių važiuojamųjų dalių.

36. **Valstybinė techninė apžiūra** – Lietuvos Respublikoje įregistruotos transporto priemonės privalomas periodinis techninės būklės patikrinimas.

2 straipsnis papildomas nauja 31 dalimi, buvusios 31–36 dalys laikomos atitinkamai 32–37 dalimis nuo 2007 m. sausio 1 d.:

31. **Taktinės ir logistinės paskirties transporto priemonės** – transporto priemonės, skirtos karinėms operacijoms, joms pasirengti ir kitoms kariuomenės funkcijoms vykdyti.

32. **Transporto priemonė** – įrenginys, skirtas žmonėms ir (arba) kroviniams vežti. Ši sąvoka apima taip pat traktorius ir savaeigės mašinas bei mechanizmus.

33. **Transporto priemonių junginys** – sujungtos kelios transporto priemonės, kurios kelių eisme dalyvauja kaip vienetas.

34. **Transporto priemonės valdytojas** – asmuo nuosavybės, patikėjimo, nuomos, panaudos ar kitokiu teisėtu pagrindu valdantis ir naudojantis transporto priemonę. Transporto priemonės valdytoju nelaikomas fizinis asmuo, kuris vairuoja valdytojo transporto priemonę.

35. **Vairuotojas** – asmuo, kuris vairuoja ar moko vairuoti transporto priemonę, varo keliu gyvulius ar paukščius, taip pat raitelis, vadeliotojas.

36. **Važiuojamoji dalis** – kelio dalis, skirta važiuoti transporto priemonėms. Kelias gali turėti keletą viena nuo kitos skiriamosiomis juostomis atskirtų arba skirtingame lygyje esančių važiuojamųjų dalių.

37. **Valstybinė techninė apžiūra** – Lietuvos Respublikoje įregistruotos transporto priemonės privalomas periodinis techninės būklės patikrinimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

Nr. [IX-1654](#), 2003-06-26, *Žin.*, 2003, Nr. 70-3166 (2003-07-16)

Nr. [X-973](#), 2006-12-12, *Žin.*, 2006, Nr. 141-5403 (2006-12-28)

3 straipsnis. Eismo tvarka

1. Lietuvos Respublikoje eismas vyksta dešine kelio puse.

2. Maksimalius transporto priemonių važiavimo greičius nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į kelių suskirstymą pagal reikšmę, transporto priemonės rūšį bei saugaus eismo užtikrinimo reikalavimus. Kelių ruožuose, kur eismo sąlygos leidžia saugiai važiuoti greičiau, Vyriausybės nustatyta tvarka maksimalus leidžiamas greitis padidinamas pastačius atitinkamus kelio ženklus.

3. Lietuvos Respublikos teritorijoje eismo tvarką nustato Kelių eismo taisyklės, kurias tvirtina Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1654](#), 2003-06-26, *Žin.*, 2003, Nr. 70-3166 (2003-07-16)

ANTRASIS SKIRSNIS SAUGAUS EISMO UŽTIKRINIMAS

4 straipsnis. Saugaus eismo komisija

1. Valstybės politiką saugaus eismo užtikrinimo srityje formuoja Vyriausybė. Šios politikos įgyvendinimą kontroliuoja nuolat veikianti Saugaus eismo komisija (toliau – Komisija).

2. Vyriausybė iš valstybinio administravimo ir savivaldybių administravimo subjektų, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro Komisiją, tvirtina jos nuostatus ir Valstybinę saugaus eismo programą. Prireikus į šią komisiją taip pat gali būti įtraukti ir kiti fiziniai asmenys ar juridinių asmenų bei įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, atstovai.

3. Komisija:

- 1) nustato prioritetines kryptis ir priemones saugiam eismui gerinti;
- 2) rengia Valstybinę saugaus eismo programą;
- 3) koordinuoja valstybinio administravimo ir savivaldybių administravimo subjektų ir kitų veiklą, vykdam Valstybinę saugaus eismo programą;
- 4) koordinuoja valstybinio administravimo subjektų, savivaldybių, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų bei įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, veiklą saugaus eismo užtikrinimo srityje;
- 5) atsiskaito Vyriausybei apie saugaus eismo valstybės politikos vykdymą;
- 6) analizuoja saugaus eismo būklę Lietuvos Respublikoje;
- 7) sudaro specialias ekspertų grupes eismo įvykių, sukėlusių itin sunkias pasekmes, priežastims nustatyti.

4. Šio straipsnio 3 dalies 2 punkte numatytoje Valstybinėje saugaus eismo programoje turi būti nustatytos priemonės saugiam eismui gerinti, jų įvykdymo terminai, finansavimas. Joje atskirai turi būti numatytos priemonės eismo dalyvių, tarp jų ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų, švietimui, eismo organizavimo pakeitimams avaringose vietose, kelių sutvarkymui, teisiniam reglamentavimui, švietėjiškai veiklai, mokslinio tyrimo darbams, specialistų rengimui ir tobulinimuisi, policijos prevencinėms priemonėms įgyvendinti.

5. Valstybinio administravimo ir savivaldybių administravimo subjektai Komisijai teikia visą šios komisijos funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją. Ši informacija teikiama Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

6. Komisija turi teisę:

- 1) gauti iš valstybinio administravimo ir savivaldybių administravimo subjektų informaciją ir dokumentus, reikalingus Valstybinei saugaus eismo programai parengti, taip pat informaciją apie Valstybinėje saugaus eismo programoje numatytų priemonių įgyvendinimą bei kitokią informaciją ir dokumentus, reikalingus savo funkcijoms vykdyti;

- 2) teikti valstybinio administravimo ir savivaldybių administravimo subjektams siūlymus, susijusius su Valstybinėje saugaus eismo programoje numatytų priemonių įgyvendinimu.

7. Saugaus eismo priemonėms finansuoti naudojamos biudžetinės saugaus eismo užtikrinimo, taip pat kelių priežiūros, tiesimo, taisymo programose numatytos lėšos, savivaldybių biudžetų lėšos, atskaitymų iš transporto priemonių draudimo įmokų, baudų už Kelių eismo taisyklių pažeidimus lėšos, asmenų savanoriškos įmokos bei tarptautinių organizacijų teikiamos paramos lėšos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

5 straipsnis. Saugaus eismo užtikrinimas

1. Užtikrinant saugų eismą Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos:

- 1) tvirtina Valstybinę saugaus eismo programą, priima saugų eismą reglamentuojančius teisės aktus;

- 2) tvirtina pagrindinius techninius reikalavimus kelių transporto priemonėms, nustato reikalavimus transporto priemonių projektavimui;

- 3) nustato kvalifikacinius reikalavimus automobilių ir motociklų vairuotojams, vairuotojų rengimo (mokymo), egzaminavimo sąlygas ir tvarką, siekiant įgyti teisę vairuoti tam tikrų kategorijų transporto priemones, nustato reikalavimus ir sąlygas įmonėms, kurios užsiima vairuotojų rengimu ar vairavimo mokymu;

- 4) nustato tvarką, kuria atliekama kelių transporto priemonių valstybinė techninė apžiūra;

- 5) sprendžia klausimus, susijusius su mokslo ir technikos naujovių diegimu transporto srityse, organizuoja tikslinių mokslo programų vykdymą;

- 6) numato priemones, kuriomis mažinamas neigiamas transporto priemonių poveikis aplinkai; nustato pavojingų krovinių vežimo per Lietuvos Respublikos teritoriją tvarką ir išduoda vežėjams leidimus vežti šiuos krovinius;

- 7) analizuoja užsienio valstybių vykdomą transporto politiką ir nustato tolesnio bendradarbiavimo su užsienio valstybėmis transporto srityje tvarką;

- 8) vykdo transporto priemonių gamybos priežiūrą;

- 9) (neteko galios);

- 10) organizuoja eismo reguliavimą, priežiūrą ir prevencinį darbą su eismo dalyviais;

- 11) kontroliuoja, kaip laikomasi saugų eismą bei kelių eismą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;
- 12) organizuoja transporto priemonių techninės būklės kontrolę keliuose;
- 13) (neteko galios);
- 14) kaupia duomenis apie Kelių eismo taisyklių pažeidimus ir eismo įvykius;
- 15) kontroliuoja, kaip asmenys, visų rūšių įmonės, įstaigos ir organizacijos laikosi įstatymų ir kitų norminių aktų, nustatančių saugaus eismo bei aplinkos apsaugos nuo žalingo transporto priemonių poveikio, reikalavimų;
- 16) nustato vairuotojų sveikatos tikrinimo reikalavimus ir tvarką;
- 17) nustato eismo dalyvių mokymo teikti pirmąją medicinos pagalbą tvarką;
- 18) tikrina, ar pagal darbo sutartis dirbančių transporto priemonių vairuotojų darbo sąlygos atitinka teisės aktų, reglamentuojančių darbų saugą, reikalavimus;
- 19) tiria sunkių nelaimingų atsitikimų darbe bei nelaimingų atsitikimų darbe su mirtinomis pasekmėmis, kurių metu yra nukentėję transporto įmonių vairuotojai, aplinkybes ir priežastis, tikrina, ar transporto įmonės laikosi nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo tvarkos;
- 20) organizuoja saugaus eismo pagrindų mokymą ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir bendrojo lavinimo mokyklose;
- 21) tvirtina privalomo ir fakultatyvinio mokymo programas, teikia metodines priemones bei rekomendacijas.

2. Apskrities viršininkas kontroliuoja saugaus eismo programų įgyvendinimą visoje apskrities teritorijoje.

3. Savivaldybės sprendžia eismo organizavimo klausimus miestuose ir miesteliuose ir kituose vietinės reikšmės keliuose, rūpinasi savivaldybės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu bei organizuoja medicinos pagalbos teikimą eismo įvykiuose nukentėjusiems asmenims.

4. Visuomeninės organizacijos, jeigu pageidauja, gali dalyvauti ir teikti pasiūlymus dėl saugaus eismo programose numatytų priemonių įgyvendinimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

6 straipsnis. Saugaus eismo priežiūra

1. Saugaus eismo priežiūrą vykdo policija.
2. Vykdydama saugaus eismo priežiūrą, policija:
 - 1) prižiūri, kaip eismo dalyviai laikosi šio įstatymo nuostatų ir Kelių eismo taisyklėse nustatytos eismo tvarkos;
 - 2) reguliuoja eismą;
 - 3) tiria Kelių eismo taisyklių pažeidimus, atlieka ikiteisminį tyrimą eismo įvykių bylose, įstatymų numatytais atvejais surašo administracinių teisės pažeidimų protokolus, nagrinėja administracinių teisės pažeidimų bylas bei skiria administracines nuobaudas ir kitas įstatymų numatytas priemones;
 - 4) tikrina, ar neviršyti leistini transporto priemonių masė ir matmenys;
 - 5) kontroliuoja, kaip asmenys, įmonės, įstaigos ir organizacijos vykdo įstatymus, kitus teisės aktus dėl saugaus eismo užtikrinimo bei aplinkos apsaugos nuo žalingo transporto priemonių poveikio;
 - 6) kontroliuoja transporto priemonių techninę būklę keliuose;
 - 7) kaupia ir analizuoja duomenis apie eismo įvykius ir Kelių eismo taisyklių pažeidimus;
 - 8) teikia eismo įvykio metu nukentėjusiems asmenims pirmąją medicinos pagalbą tuo atveju, kai šalia nėra kvalifikuoto medicinos darbuotojo;
 - 9) pažymi eismo įvykio vietą ir imasi kitų priemonių, būtinų saugiam eismui užtikrinti;
 - 10) imasi priemonių dėl eismo įvykio paliktam be priežiūros turtui apsaugoti;
 - 11) nedelsdama imasi priemonių padėti į keblią padėtį patekusiems eismo dalyviams.
3. Vykdydami policijos funkcijas, policijos pareigūnai turi teisę:
 - 1) stabdyti transporto priemones, tikrinti vairuotojo, transporto priemonės, krovinio ir kitus vairuotojo su savimi privalomus turėti dokumentus, transporto priemonėje įrengtų privalomų prietaisų rodmenis;

2) nušalinti nuo vairavimo asmenis, neturinčius teisės vairuoti, taip pat įtariant, jog jie yra neblaivūs, apsvaigę nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų. Naudoti teisės aktuose numatytas priemonės apsvaigimui nustatyti arba pristatyti įtariamus vairuotojus į medicinos įstaigą;

3) iškviesti į policiją eismo taisyklių pažeidėjus, eismo įvykio dalyvius bei liudininkus;

4) laikinai paimti vairuotojo ar transporto priemonės registravimo dokumentus ir išduoti Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos formos laikiną dokumentą;

5) nušalinti nuo vairavimo ir nusiųsti į medicinos įstaigą papildomai pasitikrinti vairuotojus, įtariant, kad jie dėl sveikatos būklės gali kelti pavojų saugiam eismui;

6) keisti, apriboti ir uždrausti kelių eismą, kai tai būtina saugiam eismui užtikrinti ar eismo sąlygoms gerinti, įspėjus kelio savininką;

7) uždrausti eksploatuoti transporto priemones, kurių konstrukcija arba techninė būklė neatitinka galiojančių Kelių eismo taisyklių, normatyvų ar standartų, taip pat kurių identifikavimo numeriai neatitinka įrašytų registracijos dokumentuose.

4. Atlikdami saugaus eismo priežiūros funkcijas, policijos pareigūnai dirba viešai ir nesislapstydami.

5. Vykdydami muitinės funkcijas, muitinės pareigūnai turi teisę:

1) stabdyti transporto priemones, tikrinti vairuotojo, transporto priemonės, krovinio ir kitus vairuotojo su savimi privalomus turėti dokumentus;

2) apžiūrėti ir tikrinti krovinį ir transporto priemonę;

3) esant tarnybiniam būtinumui, pasiųsti transporto priemonę detaliai jos ir krovinio patikrinimui į tam pritaikytą vietą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

Nr. [IX-1470](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1715 (2003-04-24)

Nr. [IX-1654](#), 2003-06-26, *Žin.*, 2003, Nr. 70-3166 (2003-07-16)

Nr. [IX-2192](#), 2004-04-27, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2526 (2004-04-30)

TREČIASIS SKIRSNIS EISMO DALYVIAI

7 straipsnis. Bendrosios transporto priemonių vairuotojų pareigos

1. Transporto priemonių vairuotojai privalo žinoti ir vykdyti eismo dalyvių pareigas, mokėti Kelių eismo taisykles ir jų laikytis, vykdyti policijos, muitinės ir kitų reguliuotojų nurodymus dėl eismo tvarkos.

2. Draudžiama vairuoti transporto priemonę neturint tam teisės.

3. Draudžiama vairuoti transporto priemonę neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų. Taip pat neleidžiama vairuoti susirgus ar pavargus, jeigu dėl to gali kilti pavojus saugiam eismui, duoti transporto priemonę vairuoti asmenims, kurie yra paveikti bent vieno iš nurodytų veiksnių.

4. Draudžiama vairuoti techniškai netvarkingą, techninių reikalavimų neatitinkančią transporto priemonę. Prieš pradėdamas važiuoti, motorinės transporto priemonės vairuotojas privalo patikrinti, ar transporto priemonė tvarkinga, ar joje yra pirmosios pagalbos, priešgaisrinės, avarinio sustojimo vietos ženklavimo ir kitos atitinkamai transporto priemonės rūšiai privalomos priemonės, taip pat kelionės metu stebėti transporto priemonės techninę būklę. Tuo atveju, kai važiuojanti transporto priemonė sugenda ir dėlto ji neatitinka Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintų kelių transporto priemonėms keliamų techninių reikalavimų (toliau – techninių reikalavimų) ir gedimo pašalinti neįmanoma, vairuotojas, laikydamasis būtinų atsargumo priemonių, gali važiuoti iki stovėjimo ar remonto vietos, išskyrus Kelių eismo taisyklėse numatytus atvejus.

5. Vairuotojas privalo imtis visų būtinų priemonių savo ir keleivių saugumui kelionės metu užtikrinti. Kelių eismo taisyklės numato saugos diržų, šalmų, vaikiškų saugos sėdynių ir kitų saugumo priemonių naudojimo atvejus ir tvarką.

6. Motorinės transporto priemonės vairuotojas privalo mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą eismo įvykyje nukentėjusiems asmenims.

7. Motorinės transporto priemonės vairuotojas privalo su savimi turėti ir policijos ar muitinės pareigūno reikalavimu pateikti Vyriausybės nustatyto pavyzdžio nuolat galiojantį ar laikiną vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registravimo, valstybinės techninės apžiūros ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymų ir Kelių eismo taisyklių numatytus dokumentus. Asmenys, nuolat gyvenantys užsienio valstybėje, privalo pateikti toje valstybėje galiojantį vairuotojo pažymėjimą ir transporto priemonės registravimo dokumentą, taip pat kitus dokumentus, kuriuos transporto priemonės vairuotojas privalo pateikti, vykdydamas kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir Kelių eismo taisyklių reikalavimus.

8. Policijos pareigūno reikalavimu vairuotojas privalo leisti Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinamas, ar nėra neblaivus, apsvaigęs nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų.

9. Motorinės transporto priemonės vairuotojas privalo pavėžėti transporto priemone policijos ar muitinės pareigūnus, atliekančius neatidėliotinas tarnybines pareigas, ir medicinos darbuotojus, vykstančius pas ligonį, kurio gyvybei gresia pavojus, bei nuvežti į gydymo vietą asmenis, kuriems reikia skubios medicinos pagalbos. Pasinaudoję transporto priemone, pareigūnai ir medicinos darbuotojai vairuotojo reikalavimu privalo išduoti jam Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos formos pažymą apie pasinaudojimą transporto priemone.

10. Transporto priemonių vairuotojai privalo vykdyti Policijos įstatyme, šiame įstatyme, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytus teisėtus policijos ar muitinės pareigūnų nurodymus, laikytis Kelių eismo taisyklėse nustatytos elgesio tvarkos, kai policijos ar muitinės pareigūnas sustabdo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

Nr. [IX-2192](#), 2004-04-27, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2526 (2004-04-30)

8 straipsnis. Bendrosios kitų eismo dalyvių teisės ir pareigos

1. Kiekvienas eismo dalyvis turi teisę laisvai naudotis keliais laikydamasis šio įstatymo, Kelių įstatymo, kitų įstatymų, Kelių eismo taisyklių ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, tvarkos ir apribojimų.

2. Eismo dalyvių elgesys grindžiamas tarpusavio pagarba ir atsargumu.

3. Eismo dalyviai privalo:

1) laikytis Kelių eismo taisyklių, vykdyti policijos, muitinės ir reguliuotojų nurodymus dėl eismo tvarkos;

2) paklusti teisėtiems policijos ir už kelių priežiūrą atsakingų institucijų įgaliotų pareigūnų reikalavimams;

3) laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui bei aplinkai, netrukdyti eismui, negadinti kelio važiuojamosios dalies, pėsčiųjų ir dviračių takų, kelio statinių, eismo reguliavimo priemonių, avarinio ryšio linijų ar želdinių;

4) privalo imtis visų būtinų priemonių, siekdami išvengti nuostolingų padarinių arba jiems sumažinti, išskyrus atvejus, kai dėl to kyla pavojus jo ar kitų žmonių gyvybei ar sveikatai, arba tokios priemonės sudarytų sąlygas didesnei žalai atsirasti palyginti su ta, kurios būtų galima išvengti;

5) sudarę kliūtį, sukėlę pavojų kelyje, pastebėję kliūtį ar pavojų, šią kliūtį ar pavojų pašalinti, o nesant galimybės tai padaryti, pranešti policijai, kelio savininkui ar kelią prižiūrinčiai įmonei, pažymėti kliūtį ir visais galimais būdais įspėti apie kliūtį ar pavojų kitus eismo dalyvius.

4. Draudžiama savavališkai perkelti, uždengti, pašalinti arba įrengti eismo tvarką nustatančias technines priemones, užtvirti kelią, palikti kelyje kokius nors daiktus ar kitaip trukdyti eismui. Draudžiama išmesti iš transporto priemonės bet kokius daiktus, šiukšles, pilti tepalus ne specialiai skirtose vietose ar kitaip teršti kelią ir jo aplinką.

5. Gavęs kvietimą, eismo dalyvis privalo nurodytu laiku atvykti į policiją. Su savimi jis privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, o motorinės transporto priemonės vairuotojas – ir vairuotojo pažymėjimą bei transporto priemonės registravimo dokumentą.

6. Vairuotojai privalo užtikrinti, kad jų transporto priemonės nekeltų triukšmo, neterštų aplinkos išmetamosiomis dujomis ar kitaip netrukdytų šalia kelio gyvenantiems gyventojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2192](#), 2004-04-27, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2526 (2004-04-30)

9 straipsnis. Vairuotojų, vežančių keleivius ir krovinius, pareigos

1. Žmones vežti leidžiama tik tam skirtomis transporto priemonėmis ir tik pagal konstrukciją specialiai tam skirtose vietose.

2. Krovininio automobilio kėbule žmones vežti leidžiama tik pritaikytame žmonėms vežti kėbule ir įrengus jame techninius reikalavimus atitinkančias sėdimąsias vietas.

3. Krovininio automobilio kėbule vežti vaikus iki 16 metų draudžiama.

4. Krovininio automobilio kėbule vežti žmonių grupes leidžiama vairuotojams, turintiems ne mažesnę kaip 3 metų tos kategorijos vairuotojo stažą, o kariniams vairuotojams – turintiems ne mažesnę kaip 6 mėnesių vairavimo stažą ir Krašto apsaugos ministerijos nustatyta tvarka išduotą pažymėjimą.

5. Reikalavimus, kurių turi laikytis transporto priemonių, vežančių keleivius, vairuotojai ir jų ekipažai, bei keleivių vežimo tvarką nustato Kelių eismo taisyklės.

6. Transporto priemonės vairuotojas, kuris verčiasi keleivių vežimu, privalo su savimi turėti Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą galiojančią licencijos kortelę, o veždamas keleivius reguliariais reisais nustatytais maršrutais – ir Susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka išduotą galiojančią leidimą, pateikti juos bei kitus dokumentus įgaliotiems tikrinti asmenims, taip pat leisti jiems patikrinti vairavimo ir poilsio trukmei nustatyti įteisintų prietaisų rodmenis.

7. Asmenys, kraunantys krovinį, transporto priemonės valdytojas ir vairuotojas privalo užtikrinti, kad pakrautas krovinyje nekeltų pavojaus saugiam eismui. Vairuotojas privalo atsisakyti vežti krovinį, kuris yra netinkamai pritvirtintas, netinka vežti tam tikra transporto priemone dėl masės, matmenų ar kitų priežasčių, trukdo vairuotojui matyti ar kitais atvejais, kuriems esant Kelių eismo taisyklės draudžia vežti krovinį.

8. Transporto priemonių ar transporto priemonių junginių, kurių matmenys, masė su kroviniu ar be jo viršija Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus dydžius, vairuotojai privalo su savimi turėti Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą leidimą.

9. Vežant pavojingus krovinius, įtrauktus į pavojingų medžiagų sąrašą, turi būti laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų krovinių vežimą, reikalavimų. Vairuotojas, išskyrus įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų krovinių vežimą, nustatytus atvejus, privalo su savimi turėti pasirengimo vežti pavojingus krovinius ir transporto priemonės tinkamumo juos vežti pažymėjimus, o veždamas sprogstamąsias ar (ir) radioaktyvias medžiagas – ir nustatyta tvarka išduotą leidimą.

10 straipsnis. Specialiųjų transporto priemonių vairuotojų teisės ir pareigos

1. Specialiųjų transporto priemonių vairuotojai Kelių eismo taisyklėse nustatytais atvejais gali nesilaikyti tam tikrų Kelių eismo taisyklėse numatytų reikalavimų tuo atveju, kai tai nekelia pavojaus kitiems eismo dalyviams. Šia teise taip pat naudojasi transporto priemonių, kurias lydi specialiosios transporto priemonės, vairuotojai.

2. Kiti eismo dalyviai privalo duoti kelių šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms transporto priemonėms. Eismo tvarką, važiuojant pro stovinčias specialiąsias transporto priemones arba joms artėjant, nustato Kelių eismo taisyklės.

3. Transporto priemonių su įjungtais oranžinės spalvos žybciojančiais švyturėliais vairuotojai kelyje gali nepaisyti kelio ženklų (išskyrus didžiausio greičio ribojimo ir pirmumo ženklus), ženklinimo bei transporto priemonių išsidėstymo važiuojamojoje dalyje reikalavimų, jeigu tai nekelia pavojaus saugiam eismui. Kiti eismo dalyviai neturi trukdyti jiems dirbti.

4. Leidimų įrengti ir naudoti specialiuosius šviesos ir garso signalus kelių transporto priemonėse išdavimo tvarką ir sąlygas, specialiųjų garso ir šviesos signalų naudojimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

11 straipsnis. Reikalavimai dirbantiems kelyje asmenims

Dirbdami kelyje ar prie kelio, atsakingi asmenys, darbininkai turi pasirūpinti, kad darbo vietos būtų pažymėtos reikiamais kelio ženklais, aptveriamaisiais ir nukreipiamaisiais įtaisais, o tamsoje ar esant blogam matomumui – ir signalinėmis šviesomis. Kelio ženklų, aptveriamųjų ir nukreipiamųjų įtaisų, signalinių šviesų naudojimo tvarką nustato Kelių eismo taisyklės.

12 straipsnis. Teisės vairuoti transporto priemonę suteikimas

1. Vairuoti motorines transporto priemones, išskyrus mokantis vairuoti, leidžiama asmenims, turintiems Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos formos išduotą vairuotojo pažymėjimą. Vairuotojo pažymėjimas išduodamas nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikoje ne jaunesniems kaip šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyto amžiaus asmenims, kurių sveikatos būklė yra tinkama vairuoti tam tikros kategorijos transporto priemonę, mokantiems Kelių eismo taisyklės, žinantiems kitus teisės aktus, reglamentuojančius kelių eismą bei išlaikiusiems kvalifikacinius egzaminus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto vairuotojo pažymėjimo nereikia asmenims, turintiems 1968 metų Vienos konvencijos dėl kelių eismo reikalavimus atitinkantį tarptautinį vairuotojo pažymėjimą, Europos Sąjungos valstybėse narėse išduotus vairuotojo pažymėjimus bei vairuotojo pažymėjimus, kuriuos Lietuvos Respublika tarptautinėmis sutartimis yra įsipareigojusi pripažinti.

3. Ligų, kuriomis sergant asmenims draudžiama vairuoti tam tikros kategorijos transporto priemones, sąrašą, vairuotojų sveikatos tikrinimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

4. Vairuotojo pažymėjimas patvirtina teisę vairuoti tų kategorijų transporto priemones, kurios nurodytos vairuotojo pažymėjime.

5. Vairuodamas transporto priemonę, vairuotojas privalo vykdyti vairuotojo pažymėjime nurodytas sąlygas (vairuoti tik su akiniais ar kontaktiniais lęšiais; rankinis valdymas, transporto priemonė su automatine pavarų dėže ir pan.).

6. Asmeniui, iš kurio pagal įstatymus teisė vairuoti transporto priemones buvo atimta dėl teisės pažeidimo padarymo esant neblaiviam arba apsvaigusiam nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų, o šios teisės atėmimo laikas baigėsi, vairuotojo pažymėjimas grąžinamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka po medicininės ir švietėjiškos atestacijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1654](#), 2003-06-26, *Žin.*, 2003, Nr. 70-3166 (2003-07-16)

13 straipsnis. Vairuotojų ir kitų eismo dalyvių amžius

1. Teisė vairuoti tam tikrų kategorijų transporto priemones suteikiama asmenims ne jaunesniems kaip:

1) 16 metų – lengvuosius motociklus, kurių variklio darbinis tūris yra didesnis kaip 50 cm⁽³⁾, bet ne didesnis kaip 125 cm⁽³⁾ ir jo galia neviršija 11 kW (15 AG) (A1 kategorija);

2) 18 metų – motociklus su šonine priekaba arba be jos (A kategorija). Vairuoti motociklus, kurių galia didesnė kaip 25 kW (34 AG) arba galios ir masės santykis didesnis kaip 0,16 kW/kg (0,22 AG/kg), suteikiama teisė tik turintiems ne trumpesnę kaip dvejų metų motociklų su žemesnėmis charakteristikomis vairavimo patirtį, turint nustatytos kategorijos transporto priemonių vairuotojo pažymėjimą;

3) 16 metų – B kategorijos automobilius trimis ar keturiais ratais, kurių maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h ir (arba) variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm⁽³⁾. Nepakrautos transporto priemonės masė turi būti ne didesnė kaip 550 kg. Į nepakrautų elektrinių transporto priemonių masę neįskaičiuojama akumuliatorių baterijų masė (B1 kategorija);

4) 18 metų – automobilius, kurių leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 3500 kg ir turinčius ne daugiau kaip aštuonias sėdimąsias vietas be vairuotojo vietos; šie automobiliai gali būti sujungti su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg (B kategorija);

5) 19 metų – B kategorijos automobilio ir priekabos, kurios leidžiama maksimali masė didesnė kaip 750 kg, junginius (BE kategorija);

6) 18 metų – automobilius, kurie nepriskiriami D kategorijai ir jų leidžiama maksimali masė yra didesnė kaip 3500 kg, bet ne didesnė kaip 7500 kg. Šios kategorijos automobiliai gali būti sujungti su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg (C1 kategorija);

7) 21 metų – automobilius, kurie nepriskiriami D kategorijai ir jų leidžiama maksimali masė didesnė kaip 3500 kg; šie automobiliai gali būti sujungti su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg (C kategorija);

8) 19 metų – C1 kategorijos automobilio ir priekabos, kurios leidžiama maksimali masė didesnė kaip 750 kg, junginius. Šių junginių leidžiama maksimali masė negali būti didesnė kaip 12000 kg ir priekabos leidžiama maksimali masė ne didesnė už nepakrauto vilkiko masę (C1E kategorija);

9) 22 metų – C kategorijos automobilio ir priekabos, kurios leidžiama maksimali masė didesnė kaip 750 kg, junginius (CE kategorija);

10) 22 metų – automobilius, skirtus vežti keleivius ir turinčius daugiau kaip aštuonias sėdimąsias vietas be vairuotojo vietos; šie automobiliai gali būti sujungti su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg (D kategorija);

11) 21 metų – automobilius, skirtus vežti keleivius ir turinčius daugiau kaip aštuonias, bet ne daugiau kaip šešiolika sėdimųjų vietų be vairuotojo vietos; šie automobiliai gali būti sujungti su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg (D1 kategorija);

12) 23 metų – D kategorijos automobilio ir priekabos, kurios leidžiama maksimali masė didesnė kaip 750 kg, junginius (DE kategorija);

13) 22 metų – D1 kategorijos automobilio ir priekabos, kurios leidžiama maksimali masė didesnė kaip 750 kg, junginius. Šių junginių leidžiama maksimali masė negali būti didesnė kaip 12000 kg ir priekabos leidžiama maksimali masė ne didesnė už nepakrauto vilkiko masę ir ji nenaudojama žmonėms vežti (D1E kategorija);

14) 21 metų – troleibusus (T kategorija).

2. Važiuoti keliais dviračiu leidžiama ne jaunesniems kaip 12 metų asmenims, o jeigu jie yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą, ne jaunesniems kaip 10 metų. Gyvenamojoje zonoje dviratininkų amžius neribojamas.

3. Važiuoti mopedu leidžiama ne jaunesniems kaip 15 metų asmenims.

4. Keliais važnyčioti, varyti gyvulius, joti leidžiama ne jaunesniems kaip 12 metų asmenims.

5. Savaeigių mašinų, kurios nepriskiriamos automobiliams, kategorijas ir minimalų vairuotojų amžių, taip pat traktorių ir savaeigių mašinų kategorijas nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

14 straipsnis. Mokymas vairuoti

1. Mokyti vairuoti motorinę transporto priemonę keliuose turi teisę asmuo, atitinkantis vairavimo instruktoriui keliamus reikalavimus, kuriuos nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi teisę mokyti vairuoti motorinę transporto priemonę, jeigu mokinys moka Kelių eismo taisykles ir laikosi jų reikalavimų. Draudžiama mokyti vairuoti motorinę transporto priemonę nedalyvaujant turinčiam teisę mokyti asmeniui.

3. Pradėti mokyti vairuoti transporto priemonę leidžiama tik uždaroje aikštelėje arba autodromuose. Keliuose mokyti vairuoti leidžiama tik tada, kai mokinys yra pakankamai įgudęs vairuoti. Mokyti galima tik tuose keliuose, kuriuose to nėra uždraudęs kelio savininkas.

4. Kelyje mokomas vairuoti motorinę transporto priemonę asmuo neturi būti jaunesnis nei nustatyto amžiaus, nuo kurio leidžiama vairuoti tą transporto priemonę, daugiau kaip vieneriais metais.

5. Asmuo, kuris moko vairuoti, yra prilyginamas vairuotojui. Jis privalo laikytis vairuotojams nustatytų reikalavimų ir atsako už tai, kad mokymo metu būtų laikomasi Kelių eismo taisyklių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

15 straipsnis. Teisės vairuoti transporto priemonę atėmimas

1. Teisė vairuoti transporto priemonę atimama šiais atvejais:

1) susirgus ligomis, įtrauktomis į šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodytą ligų sąrašą, dėl ko asmens sveikatos būklė yra netinkama vairuoti transporto priemonę;

2) paaiškėjus, kad teisė vairuoti transporto priemonę buvo suteikta pateikus neteisingus asmens, jo sveikatos būklės duomenis ar kitokią neteisingą informaciją, lėmusią teisės vairuoti transporto priemonę suteikimą;

3) kitais įstatymų arba Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių numatytais atvejais.

2. Sprendimą atimti teisę vairuoti transporto priemonę, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, priima policija. Teisė vairuoti transporto priemonę gali būti atimta ir iš tų asmenų, kurie turi kitose šalyse išduotus ir Lietuvos Respublikoje galiojančius vairuotojo pažymėjimus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS TRANSPORTO PRIEMONĖS

16 straipsnis. Bendrieji reikalavimai kelių transporto priemonėms

1. Eisme dalyvauti leidžiama tik techniškai tvarkingoms transporto priemonėms, atitinkančioms Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus techninius reikalavimus.

2. Kelių transporto priemonės, dalyvaujančios eisme, techninę būklę užtikrina transporto priemonės valdytojas ir vairuotojas.

3. Draudžiama eksploatuoti automobilius, kurie pritaikyti eismui kairiąja kelio puse ir turi vairą dešinėje pusėje, išskyrus tuos, kurie buvo įregistruoti Lietuvos Respublikoje iki 1993 m. gegužės 1 d. arba kurie pagal konstrukciją ir įrangą yra skirti specialioms darbo funkcijoms atlikti. Šis draudimas netaikomas laikinai (iki 90 dienų per metus) į Lietuvos Respubliką atvykusiems užsieniečiams, kurie neturi leidimo laikinai apsigyventi arba leidimo nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, taip pat Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje.

4. Transporto priemonėje draudžiama įrengti greitį matuoti trukdančias arba greičio matavimo prietaisus užfiksuojančias priemones ir daiktus.

17 straipsnis. Transporto priemonių skiriamieji ženklai

1. Kiekviena motorinė transporto priemonė ir jos priekaba (išskyrus nepritaikytas eismui keliais ar transportuojamas) turi būti su tam skirtose vietose pritvirtintais valstybinio numerio ženklais. Troleibusai gali būti su užrašytais registracijos numeriais. Motorinių transporto priemonių ženklinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Numerio ženklus draudžiama uždengti apsauginėmis medžiagomis, lankstyti ar kitaip keisti jų formą, jie neturi būti apgadinti, užteršti ar surūdiję.

3. Lietuvos Respublikoje įregistruota ir į kitas valstybes išvykstanti motorinė transporto priemonė, jos priekaba iš galo turi būti paženklinta Lietuvos Respublikos skiriamuoju ženklu. Iš kitos valstybės į Lietuvos Respubliką atvykusi transporto priemonė turi būti paženklinta tos valstybės, kurioje ji įregistruota, skiriamuoju ženklu. Į Lietuvos Respubliką atvykstančių ir išvykstančių transporto priemonių skiriamieji ženklai nustatomi tarptautinėmis sutartimis.

4. Skiriamojo ženklo „Neįgalusis“ išdavimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Kelių eismo taisyklės gali nustatyti tam tikrus kelio ženklus ar ženklinimą, kurie neprivalomi šiuo ženklu pažymėtų transporto priemonių vairuotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

18 straipsnis. Transporto priemonių kategorijos pagal konstrukciją

1. Transporto priemonės skirstomos į šias kategorijas:

- 1) L kategorija – transporto priemonės, turinčios ne daugiau kaip keturis ratus;
- 2) M kategorija – automobiliai, skirti keleiviams vežti;
- 3) N kategorija – automobiliai, skirti kroviniams gabenti;
- 4) O kategorija – priekabos ir puspriekabės;
- 5) G kategorija – didesnio važumo automobiliai.

2. Transporto priemonių kategorijos skirstomos į klases. Kategorijas ir klases tvirtina susisiekimo ministras.

19 straipsnis. Transporto priemonių registravimas

1. Lietuvos Respublikoje leidžiama eksploatuoti tik Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įregistruotas motorines transporto priemones, priekabas ir puspriekabas. Šis reikalavimas netaikomas laikinai (iki 90 dienų per metus) į Lietuvos Respubliką atvykusiems užsieniečiams, kurie neturi leidimo laikinai apsigyventi arba leidimo nuolat gyventi

Lietuvos Respublikoje, taip pat Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje.

2 dalies redakcija iki 2007 m. sausio 1 d.:

2. Motorinės transporto priemonės, priekabos ir puspriekabės registruojamos Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre arba Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre.

2 dalies redakcija nuo 2007 m. sausio 1 d.:

2. Motorinės transporto priemonės, priekabos ir puspriekabės registruojamos Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre arba Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre. Taktinės ir logistinės paskirties transporto priemonės registruojamos Lietuvos Respublikos taktinės ir logistinės paskirties transporto priemonių registre.

3 dalies redakcija iki 2007 m. sausio 1 d.:

3. Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registrą tvarko vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Vidaus reikalų ministerija ir registro tvarkymo įstaiga – Vyriausybės paskirta valstybės įmonė „Regitra“. Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registrą tvarko vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Žemės ūkio ministerija ir registro tvarkymo įstaigos – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras ir savivaldybės.

3 dalies redakcija nuo 2007 m. sausio 1 d.:

3. Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registrą tvarko vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Vidaus reikalų ministerija ir registro tvarkymo įstaiga – Vyriausybės paskirta valstybės įmonė „Regitra“. Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registrą tvarko vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Žemės ūkio ministerija ir registro tvarkymo įstaigos – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras ir savivaldybės. Lietuvos Respublikos taktinės ir logistinės paskirties transporto priemonių registrą tvarko vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Krašto apsaugos ministerija ir registro tvarkymo įstaiga – Lietuvos kariuomenė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-290](#), 2005-06-30, *Žin.*, 2005, Nr. 86-3207 (2005-07-16)

Nr. [X-734](#), 2006-06-27, *Žin.*, 2006, Nr. 78-3060 (2006-07-18)

Nr. [X-973](#), 2006-12-12, *Žin.*, 2006, Nr. 141-5403 (2006-12-28)

20 straipsnis. Transporto priemonių atitikties įvertinimas

1. Atitikties įvertinimas taikomas transporto priemonėms ir sudėtinėms transporto priemonių dalims, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.
2. Atitikties įvertinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
3. Transporto priemonių ir jų sudėtinių dalių atitikties įvertinimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija.

21 straipsnis. Transporto priemonių valstybinė techninė apžiūra

1. Eksploatuoti transporto priemonę leidžiama tik turint galiojantį valstybinės techninės apžiūros taloną.
2. Lietuvos Respublikoje registruotos transporto priemonės valdytojas privalo ją pateikti periodinei valstybinei techninei apžiūrai.
3. Valstybinės techninės apžiūros atlikimo tvarką, periodiškumą ir techninius reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
4. Valstybinės techninės apžiūras atlieka įmonės, turinčios leidimą užsiimti šia veikla, išskyrus įmones, užsiimančias transporto priemonių technine priežiūra ir remontu. Leidimą atlikti valstybinę techninę apžiūrą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoda jos įgaliota institucija.

22 straipsnis. Greičio ribojimas bei darbo ir poilsio apskaita

Darbo ir poilsio apskaitos bei greičio ribojimo prietaisų įrengimo, naudojimo, remonto, kontrolės bei periodinio patikrinimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

PENKTASIS SKIRSNIS EISMO ĮVYKIAI

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

23 straipsnis. Eismo dalyvio pareigos įvykus eismo įvykiui

Įvykus eismo įvykiui, eismo dalyvis privalo:

1) nedelsdamas sustoti ir pažymėti eismo įvykio vietą Kelių eismo taisyklėse nustatyta tvarka;

2) pasilikti eismo įvykio vietoje, jeigu eismo dalyvis yra susijęs su eismo įvykiu, išskyrus Kelių eismo taisyklėse nustatytus atvejus;

3) pranešti apie eismo įvykį policijai;

4) imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba nukentėjusiesiems, iškviešti medicinos pagalbą ar prareikus nuvežti nukentėjusįjį į medicinos įstaigą, išskyrus atvejus, kai tai sukeltų pavojų nukentėjusiojo gyvybei ar sveikatai;

5) su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai privalo iš karto po jo nevertoti alkoholio ar kitų svaiginamųjų medžiagų, kol eismo įvykio vietoje bus nustatytos ir ištirtos jo aplinkybės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

24 straipsnis. Gelbėjimo darbai

Jeigu eismo įvykyje buvo sužeistas arba žuvo žmogus, jei dėl eismo įvykio susidarė transporto grūstis, jei eismo įvykyje dalyvauja kelių transporto priemonė, kuri veža pavojingą krovinį arba krovinį, kurio išsipylė ant kelio, ir taip sudaro pavojų eismui, Vyriausybės įgaliotų institucijų tarnybos privalo nedelsdamos atvykti į eismo įvykio vietą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

25 straipsnis. Eismo įvykių tyrimas

1. Eismo įvykių tyrimą, ikiteisminį tyrimą, siekiant nustatyti eismo įvykio kaltininką, eismo įvykių bylose atlieka policija.

2. Eismo įvykius, sukėlusius itin sunkių pasekmių, siekiant nustatyti ir pašalinti tokių eismo įvykių priežastis, tiria Komisijos sudaryta speciali ekspertų grupė. Informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ši grupė turi teisę gauti iš visų įmonių, įstaigų, organizacijų ar kitų asmenų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta grupė išvadas apie tyrimo rezultatus ir pasiūlymus dėl eismo įvykių priežasčių pašalinimo pateikia Komisijai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

Nr. [IX-1470](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1715 (2003-04-24)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

26 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

SEPTINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

2. Vyriausybė parengia šio įstatymo įgyvendinimui reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Lietuvos Respublikos
2000 m. spalio 12 d.
įstatymo Nr. VIII-2043
priedas

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas yra suderintas su:

- 1) 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyva 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, priimtų dėl transporto priemonių ir jų priekabų tipų patvirtinimo, derinimo;
- 2) 1992 m. birželio 30 d. Tarybos direktyva 92/61/EEB dėl dviračių arba triračių transporto priemonių tipo patvirtinimo;
- 3) 2002 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/24/EB dėl dviračių arba triračių transporto priemonių tipo patvirtinimo ir Tarybos direktyvos 92/61/EEB panaikinimo;
- 4) Konvencija dėl eismo įvykiams taikytinos teisės, sudaryta 1971 m. gegužės 4 d. Hagoje.

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1256](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5543 (2002-12-24)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 17, 23, 24, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, PENKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1470](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1715 (2003-04-24)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 6 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1654](#), 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 70-3166 (2003-07-16)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 2, 3, 6, 12 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo 4 straipsnis įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2192](#), 2004-04-27, Žin., 2004, Nr. 73-2526 (2004-04-30)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 1, 6, 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-290](#), 2005-06-30, Žin., 2005, Nr. 86-3207 (2005-07-16)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

1. Šio įstatymo nuostatos, susijusios su Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registru, įsigalioja nuo 2005 m. spalio 1 d.
2. Šio įstatymo nuostatos, susijusios su Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registru, įsigalioja nuo 2006 m. spalio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-734](#), 2006-06-27, Žin., 2006, Nr. 78-3060 (2006-07-18)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. spalio 10 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-973](#), 2006-12-12, Žin., 2006, Nr. 141-5403 (2006-12-28)

SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO 2 IR 19 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2007-01-03)

autrap@lrs.lt